

I TĒNEI, TE AO MATANGURUNGURU

Inā tata nei, ka hoki atu au i te mahi ki taku koroua whare, ka noho, ka mātaki i te haora e whakaaturia mai ai ngā pūrongo o te ao. Ka whakaatuna mai ko ngā kino o ngā pakanga pākaha e ngunguru mai ana, e haruru mai ana i tāwāhi, me te mahi a te kuia, te koroua, te wāhine me te tamariki, e takahi ana i te mata o te whenua, inā rā, kua pau katoa ō rātou kāinga i te ahi me te aha noa iho o tēnei mea, te pakanga. Kātahi ka whakaaturia mai ko tētahi kuia kua tino kaha nei te kūherehehe o te kanohi, he kanohi tēnei kua hāua mai e te tini a Tāwhirimātea. Ko ngā ringa o te kuia nei, kua neke noa atu i te ringa raupā, kua nunuke katoa ngā monamona i te pukumahi. Kua kore te kuia nei e makere i tō rātou waka, i te taumaha hārukiruki o te wairua. Ko ana hoa katoa kua makere, engari a ia, kua kore e toe tētahi paku kaha, kua kore e taea tētahi atu mātūrunga roimata. Heoi anō tāna, he noho i tana waka me te whakawhirinaki ki tana wāhi noho, ka titiro māhoi, ka pao te kanohi, ko wai ka mōhio ki whea. Engari te mea e mōhio ana au, me he kauae tehe, nōku tonu pea tēnā kuia.

Nā i tēnei rā, haere matangurunguru atu ana au ki te mahi, hoki matangurunguru atu ana ki te kāinga. Ko te ua makerewhatu tēnā. Ko te pōhēhē ka hake te tuarā i te taumaha o te mahi tēnā. Ko te mau ōku i te mātotorutanga o te waka i te ahiahi tēnā. Ko te makariri o te whare i te hokinga atu tēnā.

Ka anga taku titiro ki te pakitara o taku whare, e iri mai ana ngā kauae tehe kuia ōku, kua nehe noa atu te whatungarongaro, kua pōpōroa ki te Poho o Rehua. Ka pātai te ngākau, i pēhea rā koutou i roto i ngā matangerengere, ngā kawē a riri o tō koutou nā wā? Kātahi au ka whakaaro ki tētahi ruri a Alice Walker i tuhia ki te reo Pākehā, ā, ka haria mai kia whakamāoritia e Te Taura Whiri. Whakamā tonu atu au i aku kutukutu ahi. Arā kē te tangata māna te whakangutungutu, ko te kuia e noho puku mai rā i tana waka. Heoi anō, ka whakamāoritia te ruri rā, ā, anei e whai ake nei.

I tēnei, te Ao Matangurunguru

*Inā aro ana te tangata ki ōna tūpuna,
e whakapono ana ia ka taea ia te
whakapapa*

ki te ao o nehe, tērā pea

ki ngā atua rā anō.

*Kia kua tātou e wareware ehara ko
tātou*

*ngā tuatahi ki te rongo i te tutūnga o
puehu,*

*te pirau o parekura, te rau o aroha
me te ngau kino o mate.*

*Neke noa atu te pā kino mai o ēnei
ki ō tātou tūpuna.*

*Ahakoā ngā mamae, ngā pouri e rongo
nei*

*tātou i tēnei, te wāhi kanohi ora ki a
tātou,*

*ki te kore e kapoina atu te hau o ora,
e whāia atu rānei a whai kiko, me pēhea
e whai hua ai ngā maringi toto,*

ngā maringi werawera

me ngā maringi roimata o ngā tūpuna?

Auē taukuri ē,

e noho kanohi ora nei ko tātou.

Ko Timoti Kāretu rāua ko Pita Sharples i te whakaaturanga "Tōku Reo Tōku Mana